

Топ-теми:

- Арешт Єрмака
- Корупційна мафія Міндіча в Енергоатомі
- Напад Росії на Україну

Пошук...

НОВИНИ

КОНФЛІКТИ

ПОЗИЦІЯ

ДУМКА

ПОДІЇ

ВІЙНА

ВІДЕО

БЛОГИ

Головна > Статті > Війна > Різне > «Нюрнберг» для Кремля: 25 країн уже підтримали Спецтрибунал щодо злочину агресії проти України

«Нюрнберг» для Кремля: 25 країн уже підтримали Спецтрибунал щодо злочину агресії проти України

[Читати на руском](#)

«Нюрнберг» для Кремля: 25 країн уже підтримали Спецтрибунал щодо злочину агресії проти України

Для започаткування багатостороннього механізму трибуналу потрібно було мінімум 16 держав-членів Ради Європи. Станом на початок травня ми маємо вже 25 підтверджень.

Початок роботи Спецтрибуналу, що буде розслідувати злочин агресії проти України, все ближче. На замовлення [United24 Media](#) Юрій Марченко з видання [Platfor.ma](#) розпитав спікера українського Міністерства закордонних справ Георгія Тихого, що це за ініціатива, та чому її важливість можна порівнювати із Нюрнберзьким процесом.

Спеціальний трибунал щодо злочину агресії проти України – це ініціатива, яку Київ просуває разом із партнерами для притягнення вищого політичного та військового керівництва Росії до відповідальності за сам факт розв'язання та ведення війни. Мета – створити правовий механізм, який дозволить висунути обвинувачення проти найвищих посадових осіб РФ та її поплічників, і притягнути їх до відповідальності. Формат вже відомий – міжнародний ad-hoc трибунал на основі угоди між Україною та Радою Європи, із залученням партнерів з кола її держав-членів та країн поза її межами.

Здається, багато урядів сприймають Спецтрибунал лише як політичний жест. Що ви можете про це сказати?

Спецтрибунал – це абсолютно реальний юридичний механізм, що вже закріплений угодою між Україною і Радою Європи. Для започаткування багатостороннього механізму трибуналу потрібно було мінімум 16 держав-членів Ради Європи. Станом на початок травня ми **маємо вже 25 підтверджень** – 24 від держав-членів Ради Європи та одне з-поза її меж – і ще низку очікуємо найближчим часом. У травні відбудеться Міністерське засідання Комітету міністрів Ради Європи, куди буде винесена ця Розширена часткова угода про керівний комітет Трибуналу.

Важливі новини

**ЯК ОБИЙТИ БЛОКУВАННЯ
І ЧИТАТИ НАШ САЙТ**

Останні новини

По даті По переглядам По коментарям

- 18:40 Відстрочка за 16 тисяч доларів через ЦНАП: у Львові затримали військового на масштабній схемі ухилення від мобілізації
- 18:36 «Нюрнберг» для Кремля: 25 країн уже підтримали Спецтрибунал щодо злочину агресії проти України 📷
- 18:31 Синдикат на кордоні: як українська митниця заробила 20 мільйонів доларів на фальшивих європейських сертифікатах для авто 📷
- 18:29 Йому було лише 23 роки: під завалами кївської багатоповерхівки знайшли тіло Дмитра Павелка
- 18:23 Соціалістична партія Педро Санчеса зазнала найгіршого результату в історії в Андалусії, – ЗМІ

Підпишіться на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

Паралельно йдуть організаційні процеси. Наприклад, визначення місця, де він буде розташовуватися. Сподіваємося, це буде Гаага, але потрібне конкретне приміщення. Тут ми вдячні Європейському Союзу, який вже виділив 10 млн євро на організаційні питання та роботу передової групи. Ну і, власне, країни, які приєднуються, теж беруть фінансову участь у створенні трибуналу.

Словом, це не якийсь жест, це вже реальна робота і юридична площина. Якщо в когось є ілюзії, що щось не запрацює, то я цих людей розчарую. Можу нагадати слова глави МЗС України Андрія Сибіги: відповідальність для російського військово-політичного керівництва та інших винних у злочині агресії невідворотна.

Міжнародний кримінальний суд — це «ви неправильно ведете війну». А Спецтрибунал — це «ви неправильно почали несправедливу війну», правильно?

У міжнародному кримінальному праві, зокрема в Римському статуті, перераховані кілька найтяжчих злочинів. Це насамперед воєнні злочини, злочини проти людяності й геноцид. Але є ще четвертий — злочин агресії. Це коли одна країна, її влада спланувала і розпочала загарбницьку, агресивну війну проти іншої країни. Ця концепція народилася під час Другої світової війни, після Нюрнберзького трибуналу, коли, по суті, створювалося сучасне міжнародне кримінальне право. До речі, у його витоків були Рафаель Лемкін, Герш Лаутерпахт, Луї Зон і Манфред Лакс, які навчалися у Львові в міжвоєнний період.

Суддівська колегія у Палаці юстиції, Нюрнберг

У Римському статуті, який є основою для функціонування Міжнародного кримінального суду, визначені ці чотири ключові злочини. Але у 2022 році ми зіткнулися з тим, що, хоч злочин агресії й записаний у документах, Міжнародний кримінальний суд не має реальної спроможності, щоб на практиці його розслідувати у ситуації агресивної війни Росії проти України.

18:18	Понад 10 років на захисті України: на фронті загинув випускник КНУ Тимофій Кулішенко
18:13	Крах високотехнологічного гіганта РФ: виробник сапфірів для ракет та смартфонів «Монокристал» оголосив про банкрутство
18:08	Жозе Моурінью повернувся в мадридський «Реал»
18:02	Від детектива БЕБ до «водія» за 10 000 доларів: як Олег Ящук прикриває схему фейкового бронювання в «Транскомгруп»
17:56	Україна увійшла до переліку країн із найнижчою народжуваністю у світі: дані ООН 📊
17:51	Мінекономіки закликає українців витратити кошти з «Національного кешбеку» до 30 червня
17:45	Індія продовжить купувати російську нафту незалежно від санкцій США, - Reuters 📰
17:40	Під час візиту до Китаю Володимир Путін планує підписати декларацію про «багатополярний світ»
17:34	7,5 років тюрми за розбещення та насильство над вихованками: суд Луцька виніс вирок відомому тренеру Богуславу Галицькому
17:28	«Орієнтовно є шанси на життя»: лікарі розповіли про стан поліцейського, пораненого під час нападу на Хмельниччині
17:22	«Нічого не відбувається»: Кая Каллас констатувала відсутність прогресу у переговорному процесі щодо України
17:17	Футбольні мародери
17:11	Фірми з нульовим вибором та зв'язками з СБУ: журналісти розкрили, хто дав мільйони на заставу для Єрмака 📰
17:05	Ситуація на фронті: за добу Сили оборони відбили 71 штурм РФ, найгарячіший — Покровський напрям
16:59	Зеленський: Українська розвідка отримала російські документи про зниження нафтовидобутку та перероблення в РФ
16:54	Апеляція ВАКС ухвалила рішення щодо екснардепа Крючкова: 10,5 років ув'язнення за схему на 346 мільйонів
16:49	У Білгороді-Дністровському озброєні люди штурмували лікарню та "відбили" чоловіка у ТЦК

Теги новин

COVID-19 агресия России Атака **Війна**

Война ВСУ Вторжение

Дональд Трамп Донбасс ДТП Зеленский

Напад Росії на

Україну

Нападение
России на Украину оккупанты
окупанти Порошенко Путин Росія

Россия СБУ США Україна

Україна ЧП Епидемія коронавіруса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможе
- Частково зможе, але не відразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

[Голосувати](#)

[Показати результати опитування](#)
[Показати всі опитування на сайті](#)

Вісім із 24 головних обвинувачених у Нюрнберзі. Передній ряд, зліва направо: Герман Герінг, Рудольф Гесс, Йоахім фон Ріббентроп, Вільгельм Кейтель. Задній ряд: Карл Деніц, Еріх Редер, Бальдур фон Ширах і Фріц Заукель

Тож з'явилася потреба створити окремих спеціальний трибунал саме для цього. Злочин агресії є так званою «матір'ю всіх злочинів», усіх подальших звірств. Тобто якби його не відбулося як такого, не було б всіх подальших трагедій, злочинів проти людяності й актів геноциду. Це корінь зла.

Йдеться насамперед про військово-політичне керівництво Російської Федерації, але також про представників режимів в Білорусі, Ірані, Північній Кореї, усіх тих, хто сприяв та сприяє агресії. Безпосередньо тих людей, які готували, починали й ведуть незаконну, неспровоковану загарбницьку війну проти України.

Різниця між розслідуванням МКС і спецтрибуналом ще й у тому, що спецтрибунал відновить справедливість для загиблих військових і членів їхніх родин. Адже воєнні злочини, злочини проти людяності, акти геноциду – здебільшого все це стосується саме цивільних. І є питання – а як же справедливість щодо вбитих і поранених солдат? Російська Федерація не мала ніякого права завдавати будь-яких ударів, нападати. Тому влада Росії має нести покарання не лише за злочини проти цивільних, а й за вбивства й поранення українських військовослужбовців. Спеціальний трибунал якраз закриває цю прогалину.

Це буде перший спеціальний трибунал для притягнення до відповідальності за злочин агресії з часів Нюрнберга. Але ми вважаємо, що і масштаб цієї війни й те, що вона зробила з глобальною архітектурою безпеки, з міжнародним правом, з моральними основами Європи – він настільки великий, що вимагає рішень масштабу Нюрнберга.

Не так давно вийшов фільм «Нюрнберг» – там прекрасно показано, з якими труднощами й скептицизмом стикалися люди, які просували ідеї того спецтрибуналу. Було багато зневіри й людей, які казали, що нічого не вийде. Так само зараз і в нашому випадку. І ми так само досягнемо мети.

Як будуть між собою взаємодіяти або навпаки ігнорувати одне одного Міжнародний кримінальний суд та спецтрибунал?

Спеціальний трибунал в жодному разі не підмінює МКС. Він лише доповнює роботу Міжнародного кримінального суду розслідуванням конкретного злочину агресії. Тобто вони не перетинаються.

За задумом спецтрибунал починає роботу, а потім Путіна й інших представників влади Росії будуть судити заочно?

Це була одна з найскладніших задач, яку потрібно було вирішити на етапі підготовки. Ми знайшли формулу, що дозволяє організувати роботу, навіть якщо фізично цих людей не буде: повноцінні заочні провадження аж до винесення вироку (in absentia). Над цим працювала група із представників понад 40 держав-учасниць Core Group.

Можливість фізичного обмеження волі – це інше питання, ми всі розуміємо, що поки ці люди на посадах і на території РФ, це фізично неможливо. Але, по-перше, це не

має бути перешкодою для просування правосуддя, розслідування та вироку, а по-друге, ми ще не знаємо що буде з цими людьми в майбутньому і де вони будуть. Ну і те, що Спецтрибунал зможе працювати в заочному режимі, дає шанс побачити вирок злочинцям без їхньої присутності в залі суду.

Міжнародна конференція «Спеціальний трибунал щодо злочину агресії проти України. Правосуддя має відбутися». Учасники обговорювали необхідність забезпечення відповідальності за злочин агресії Росії проти України та створення відповідного Спеціального трибуналу. Київ, 21 серпня 2023 року

Для України важливо, щоб правосуддя здійснилося, навіть якщо це буде відкладено в часі або вирок буде заочний. Коли ми переконували партнерів у необхідності збору спецтрибуналу, то пояснювали дуже просту річ. Злочин агресії відбувся. У цьому ні в кого немає сумнівів. Це буквально хрестоматійний випадок. Якщо злочин відбувся, за нього має бути покарання. Або ми будемо світ, в якому так влаштовано, або це буде світ абсолютно беззаконний.

Чому деякі країни вагалися і деякі досі вагаються приєднатись до Спецтрибуналу?

За цей час довелося долати цілу низку страхів. Наприклад, деякі держави мали побоювання, що цей Спецтрибунал створить прецедент. Нібито буде загроза, що інші країни, які колись потерпіли від актів агресії, зможуть застосовувати його як підставу для своїх звинувачень. Але вдалося знайти правильні аргументи, формулу, за якою абсолютно очевидно, що в цьому спецтрибуналі йдеться не просто про агресію загалом, а про конкретний злочин агресії проти України. Тобто, по суті, він присвячений єдиній конкретній ситуації.

Деякі країни також могли боятися реакції Росії. Ми з цим працюємо. Україна самим своїм прикладом демонструє, що, по-перше, боятися не треба. А по-друге, йдеться про справедливість. Якщо ми поділяємо якісь спільні принципи й моральні засади, то досягати справедливості важливо.

На якомусь етапі у низки країн було уявлення, що питанням справедливості й зокрема спецтрибуналу можна буде, якщо говорити по-простому, торгуватися на перемовинах. Але позиція України тут гранично чітка, висловлена міністром закордонних справ Андрієм Сибігою неодноразово, – справедливість є обов'язковим елементом сталого справедливого миру. Це не предмет торгу. Тому для російських злочинців амністії не буде.

Воєнні злочини Росії. Житловий будинок у Дніпрі, Україна, після російського ракетного обстрілу 14 січня 2023 року. Фото: Dsns.gov.ua

Воєнні злочини Росії. Житловий будинок у Бородянці на вулиці Центральній, 359 після російського бомбардування вранці 2 березня 2022 року. У цьому будинку загинули щонайменше 23 людини. Фото: Kyivcity.gov.ua

Коли минулого року обговорювалися певні драфти документів між Києвом і Москвою, наприклад, угода з 28 пунктів, де були переважно російські забаганки стосовно завершення війни, то один з пунктів був якраз про відсутність відповідальності. Україна цей пункт прибрала. Це для нас принципове питання.

Щобільше, я думаю, що цей Спецтрибунал потрібен і самій Росії. У цієї країни не буде ніякого майбутнього без притягнення до відповідальності, усвідомлення скоєного та каяття.

Скептики можуть сказати, що давайте спочатку завершення війни — й потім вже правосуддя.

Лондонську декларацію, яка проторувала шлях до Нюрнберзького трибуналу, почали готувати ще на самому початку 1942 року. Це при тому, що тоді ще далеко не був гарантований фінал війни й перемога союзників над Третім рейхом. Німці ще під Сталінградом, ще перелам не настав, усе лише стає гірше та гірше та гірше. Але люди вже працювали над майбутнім процесом та притягненням злочинців до відповідальності.

Ким були ці люди? Мрійниками? Ідеалістами? Відірваними від реальності? Ні, це були люди, які розуміли, що іншого шляху немає. Якщо за ці звірства не буде відповідальності, то не буде світу, в якому ми та наші діти будуть жити. Це буде беззаконня. Тому інших варіантів не існує. По суті, те саме відбувається зараз.

Ідея про створення Спецтрибуналу пролунала ще в перші дні повномасштабного вторгнення. Її запропонував британський правник, професор Університетського коледжу Лондона й автор книжок Філіпп Сендс, який так і сказав: це абсолютний випадок злочинної агресії, і ми маємо створити Спецтрибунал, який притягне Путіна та інше військово-політичне керівництво Росії до відповідальності.

На його заклик відгукнулися двоє впливових людей: колишній прем'єр-міністр Британії Гордон Браун і міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба. На початку березня 2022-го ще була в розпалі Битва за Київ, але вже почалася робота.

Юрист, експерт з міжнародного права Філіп Сендс

Я пам'ятаю, як складно йшла робота МЗС із залучення міжнародної підтримки для створення трибуналу. Спочатку в ідею ніхто не вірив. Вдалося залучити лише кілька дуже дружніх країн. Їх можна було перерахувати на пальцях однієї руки. Але ми лупали цю скелю – і врешті справа пішла. 10, 20, 30, 40 країн приєдналися до координаційної групи. Стартувала реальна підготовча робота.

Однією з ключових дат стало 9 травня 2025 року. Поки Путін проводив парад на Красній площі, в українському Львові зібралися міністри закордонних справ України та країн Євросоюзу й дали зелене світло створенню Спецтрибуналу. Це була ідея міністра Андрія Сибіги, пов'язати ці дві дати, і тому він запросив європейських міністрів у цей день, причому саме до Львова, міста, яке напряду пов'язане з виникненням сучасної системи міжнародного кримінального права. Це був чіткий сигнал російському диктатору: ти можеш себе вважати ким завгодно, зараз твої солдати можуть маршувати на парадах, але ти будеш покараний.

Міністри закордонних справ ЄС схвалили створення спецтрибуналу щодо злочину агресії Росії. Львів, 9 травня 2025 року

Окремо треба виділити роль Ради Європи і її генсека Алена Берсе. Він особисто повірив у цю історію й допоміг запустити її на базі Ради Європи.

Президент Володимир Зеленський та генеральний секретар Ради Європи Ален Берсе 25 червня 2025 року у Страсбурзі підписали угоду щодо створення Спеціального трибуналу щодо злочину агресії Росії проти України

Яким ви бачите завершення роботи цього трибуналу? Що він має зробити, щоб виконати свою місію?

Цей трибунал має притягнути до відповідальності владу – військове та політичне керівництво – насамперед Росії та інших співучасників злочину агресії в союзних режимах – Білорусі, Ірані, Північній Кореї. Тих людей, які підготували, спланували, розпочали й ведуть агресію проти України, жертвами якої стали десятки тисяч людей. За це їм ніколи не буде прощення. Юридична фіксація цього злочину і покарання конкретних винуватців, а не просто абстрактно країни Росії – це дуже важливо. Без цього не буде справедливості в Європі.

У ході цієї війни відбуваються звірства, яких європейська земля не бачила з часів Другої світової війни. Як неможливо уявити повоєнний світ без Нюрнберга, так саме неможливо уявити Європу 21 століття без відповідальності за злочин агресії проти України.

Автор: Георгій Тихий, речник Міністерства закордонних справ України

Теги: [спецтрибунал](#) [Війна](#) [Война](#) [Напад Росії на Україну](#) [Нападение России на Украину](#) [Военные преступления](#)

Микола Сидоренко

РЕДАКТОР РОЗДІЛУ «НОВИНИ СВІТУ»

🕒 18 травня 2026 г., 18:36 [👁️ Переглядів: 1656](#)

[💬 Коментарі: 0](#)

[🖨️ Роздрукувати](#)

[✉️ Надіслати товаришу](#)

Коментарі:

comments powered by Disqus

Головна

[Про нас](#)
[Статті](#)
[Архів](#)
[Закони](#)
[Контакти](#)

Новини

[Рейдерство](#)
[Корупція](#)
[Економіка](#)
[Новини світу](#)

Конфлікти

[Політика](#)
[Корпоративні конфлікти](#)
[Кримінал](#)

Позиція

[Коментарі](#)
[Різне](#)

Думка

[Політика](#)
[Економіка](#)

Події

Відео

Війна

Блоги

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал

[Реклама на сайті](#) • [Наші партнери](#)

[Політика конфіденційності](#)

Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.

[f](#) Facebook

[t](#) Twitter

[v](#) YouTube

[RSS-підписка](#)

[Email-розсилка](#)

[Мобільна версія](#)